

ДО:

Членовете на Комисията по
земеделието и храните

Становище

Подател: Сдружение „Балканка“, ЕИК 176566443, гр. София, ул.Александър Малинов №87

Чрез своя представител: Иван Георгиев Пандъков

Адрес за кореспонденция: гр. София, ул.Александър Малинов №87,
тел.0885 848 072, ivanpandakov@gmail.com

Относно: Разглеждане на ЗИД на Закона за рибарството и аквакултурите(ЗРА) със сигнатура 002-01-70 от дата 07.12.2020г.

Уважаема госпожо Председател,

Уважаеми дами и господа народни представители, членове на парламентарните комисии,

Като сдружение подадо част от предварителните становища с призови за стартиране на процедура за изменение и допълнение на Закона за рибарство и аквакултури, първо искаме да споделим, че приветстваме и подкрепяме усилията на ИАРА и МЗХГ да благоприятстват условията за развитие на любителския риболов и най-вече опазването на природата и рибното богатство в българските водоеми и реки.

Като сдружение съставено от една страна основно от риболовци, но и от учени и природозащитници и като цяло от хора, милеещи за водоемите на България, всички ние сме силно заинтересовани ЗРА да бъде актуализиран така, че да постига основните си регулационни функции, а именно – опазване на рибното богатство на България, като се съвместят и част от политиките, препащащи и към други действащи закони.

От стартирането на процедурата по ЗИД на ЗРА, Сдружение „Балканка“ подаде 5 официални становища, като взе активно участие, както в предварителните консултации, така и по време на двете обществени обсъждания, проведени по отношение на качения ЗИД на ЗРА.

Сдружението подаде и единственото становище до първото разглеждане на законопроекта в Комисията по земеделието и храните(КЗХ) на 10.12.2020, след като ЗИД беше качен на сайта на Народното събрание със сигнатура 002-01-70 от дата 07.12.2020г. Това становище и до ден днешен остава единственото, което разглежда взаимовръзките на ЗРА със Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), но за съжаление, до този момент не сме видели подкрепа от останалите комисии и народни представители. Обръщаме Ви внимание, че ако нашите няколко бележки и предложения не бъдат взети под внимание, то някои от текстовете на ЗИД на ЗРА

ще продължат да се разминават значително с основните природозащитни цели, залегнати в ЗБР. Можете да се запознаете с нашите предложения от внесеното становище с входящ номер по описа на КЗХ № КЗХ-028-00-6.

Подадените и качени на сайта становища по разглеждания законопроект през последния месец ни принуждават да подадем ново становище, което изпращаме в срок 12.01.2021г. Същото не отменя и се явява продължение на предишното ни становище с входящ номер по описа на КЗХ № КЗХ-028-00-6.

Виждаме, че отново най-голям спор се заформя по отношение на възможностите за стопанисване на вътрешните водоеми, било то реки, стари речни корита или изкуствени такива, от които най-големи спорове има по отношение на язовирите, включени в Приложение 1 на Закона за водите.

Като любители-риболовци, имащи изключително отношение към опазването на дивите водоеми, екологията на отделните хабитати, практикуването на свободен любителски риболов и спазването на законите на страната, осъждаме отдаването на свободните водоеми и техните рибни ресурси, които са публична държавна собственост по смисъла на Закона за водите, чл. 11 т.1 и чл. 13 т.1 на частни лица, сдружения или каквито и да било структури.

Присъединяваме се напълно към становището на Риболовните сдружение и клубове с нестопанска цел от обл. Пловдив, входящо в КЗХ с вх. № КЗХ-119-00-1/12.01.2021, както и входящото становище от РСНЦ „Нилет” - Велинград с вх.№ КЗХ-128-00-1/12.01.2021 по описа на КЗХ.

Приветстваме напълно текстовете на § 13 от ЗИД на ЗРА, въвеждащ изменение в чл.15а, ал.1 и ал.2 на действащ ЗРА и отпадането на реките, старите речни корита и язовирите от Приложение 1 на ЗВ от разпоредбите на чл.15а и се надяваме ИАРА и МЗХГ да отстояват тази позиция и напред. Вносителите на законопроекта от МЗХГ са написали прекрасни мотиви в подкрепа на предложението, с които е желателно всички да се запознаят.

В България трябва да се пазят дивите реки и водоеми, които са публична държавна собственост и опазването им не бива да минава през стопанисване от лица, които имат каквито и да било комерсиални или друг тип цели. Водени от „принципа на предпазливостта” и опита ни по българските водоеми, намираме огромни рискове пред разрешаването на едно такова начинание, като това е предпоставка и би довело до преки и груби нарушения на Закона за биологичното разнообразие и Закона за водите, злоупотреби с обществен публичен ресурс. Редица от последиците, които могат да са причинени от тази дейност биха се явили в нарушение, както на действащото законодателство, а така също е възможно да доведат и до увреждания на защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000, което е престъпление по НК.

Искам да Ви обърна внимание, че по време на първото заседание на КЗХ, някои народни представители, които сега излизат със становища, но без мотиви към тях (вх.№ 054-04-318/29.12.2020г.) зад това, да бъде разрешено на сдружения да стопанисват водоемите от Приложение 1 на Закона за водите, имаха мотиви срещу въвеждането на билет за извършване на любителски риболов във водите на Черно море, че това щяло да обремени и натовари бюджета на гражданите в едни трудни времена и че е излишно и неприемливо. В същото време, с предложението и евентуалното му приемане ще се постигне точно това – българските риболовци ще бъдат задължени освен такса за любителски риболов да плащат допълнителна такса и на всеки един „стопанин”, за всеки водоем по отделно. Освен това и в момента, в примерите, които имаме за вече отдадени водоеми, българските риболовци биват задължавани и да членуват в съответните сдружение на „стопанина на водоема”, срещу правото на риболов във водоем публична държавна

собственост – нещо, което противоричи на чл.21 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ).

Считаме, че с оглед засегнатостта на хиляди риболовци, български граждани, данъкоплатци и избиратели, това е въпрос, който не може да се реши без провеждането на общонационален референдум и без съгласието на всички ползватели на вода от комплексните и значими язовири по Приложение1 на ЗВ. В противен случай това може да доведе единствено до сблъсъци между отделните страни по водоемите, създаване на конфликти и прочие.

Недопустимо е в страна, в която има въведени правила за извършване на любителски риболов, любителите риболовци да бъдат задължавани да плащат допълнително, за да ловят риба, която по дефиниция е публична държавна собственост. Така се посяга на правото на повече от 230 000 редовни риболовци да упражняват своето хоби по закон. Подчертавам, че всички сдружения и риболовци са свободни да помагат на структурите на ИАРА в контрола по водоемите, да извършват доброволни проверки и да допренесат за общото благо без да има каквито и да било стопански интереси в това, така както се опитваме да правим и ние.

Намираме за изключително нецелесъобразно отдаването за стопанисване на водоемите от Приложение 1 на ЗВ на сдружения, като акцентираме на следните причини:

- Собствеността на тези водоеми е публична държавна и съответно и рибният ресурс в тях е публична държавна собственост по смисъла на чл. 2 от ЗРА.
- Предназначението на тези водоеми е комплексно и от общонационално значение. С изграждането им е причинено увреждане на природа с цел удовлетворяване на общонационалния интерес за достъп до вода на населението за: питейно-битови нужди, напояване, промишността, както и производство на електроенергия. Появата на „стопанин“ на водоема би създадо съществен конфликт с останалите ползватели на вода, като в някои случаи, в определени ситуации би се създал сериозен риск за здравето на населението.
- И в момента липсата на контрол върху зарибителните мероприятия и отлагането с години на адекватни образователни мерки сред риболовците от страна на институциите крие риск от неконтролирано зарибяване, като подчертавам, с неместни видове, защото те примерно представляват интерес за риболовците, риболовен туризъм и други. Знаете добре за този проблем! Това крие риск за естествените популации на риба не само в затворените водоеми, но и в цялата екосистема. Някои от големите държавни водоеми са бивши езерни комплекси, като част от ендемичните в тях видове съществуват и до днес. Досегашната ни практика обаче показва, че в най-общия случай по този въпрос няма разбиране по темата от страна на „стопаните“;
- Считаме, че под предтекст, че „ще се опазват“, се създават условия от една страна за абдикиране на държавните органи от задълженията им за опазване на публичната собственост, а от друга - за своеволията на бъдещите ползватели.
- Риск от неконтролирано излавяне на рибата в тези водоеми, в случай че на някого не му излязат сметките;
- Допълнителен мотив е, че водата в тези язовири се управлява според нуждите на населението: за питейни нужди, за напояване, за

хидроенергетиката, за оводняване на речните корита, за водни спортове, за рекреация и др. Тези язовири имат комплексно използване и намесването на лица, които искат да ги използват за стопанисване на риба чрез охрана, зарибяване, извършване на стопански улов, аквакултури и други би създадо конфликт с останалите ползватели.

- Вече започналата досега практика по отдаване на водоемите показва сериозни нарушения на Наредбата 22 от 10.12.2007 г. за реда за предоставяне управлението на рибните ресурси в изкуствени водни обекти - държавна собственост, на сдружения за любителски риболов;
- Не на последно място, нерегламентирани отношения между стопаните и отделни лица, които искат да извършват любителски риболов и съответно нерегламентирано възпрепятстване за това от страна на бъдещите „стопаните“. Познавайки настроеността на много места в страната се крият сериозни рискове не малка част от риболовците да бъдат възпрепятствани да упражняват гарантираното им по конституцията право за достъп до околната среда на тези водоеми, разписано и в цитираната по чл.15а, ал.3 наредба;
- Освен това, риболовците ще бъдат задължени от една страна да разполагат с билет за любителски риболов, даващ им право да ловят риба във водоемите държавна собственост, а от друга страна да бъдат членове на дружеството на съответния стопанин, като това означава за всеки водоем или група водоеми отделно разрешително. Това неминуемо ще доведе до отлив на риболовците от язовирите, като така ще продължи да расте натиска върху речните системи;
- Липса на регламент и определение в новия законопроект, в наличното законодателство и наредби за описаната в чл.15а, ал.2, т.3 зони за свободен достъп. По този въпрос се създава съществен риск от ограничаване достъпа на любителите риболовци до определени зони "само на хартия"! Самият факт, че още от сега, част от организациите, имащи намерения да стопанисват даден водоем се обявяват срещу зоните за свободен достъп показва, какво ще е отношението им към целия процес.

България в момента не изпълнява коректно задълженията си по охрана на санитарно-охранителните зони, които предстои да бъдат обявени по редица водоеми. Виждате и как държавата се тресе от кризи за водоснабдяване. Ще се търсят нови и нови начини за водоснабдяване на населените места от няколко места, санитарните зони вероятно ще се разширяват и ще се увеличават. Това със сигурност ще е в конфликт с бъдещите „стопани“, въпреки приоритетите залегнати чл.50 на Закона за водите.

Уважаема дами и господа,

Надявам се да разгледате внимателно отправените предложения. Всички наши предложения са базирани на реален опит по реките на България, реални битки за опазване на конкретни реки, както на терен, така и в съдебни процедури. Нашите предложения са изготвени съгласно с приетите научни принципи, както и приложимото природозащитно законодателство: ЗООС, ЗВ, ЗБР; утвърдените принципи в съвременния любителски риболов, развитие на риболовен туризъм и интересите на българските граждани, използващи водоемите за риболов и рекреация, срещу редовно заплатена такса за разрешително.

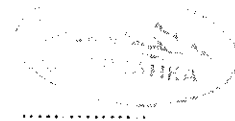

Нашата финална препоръка е, каквито и промени да се правят за напред да се дефинира основния проблем с опазването на рибата – това е лимитирания контрол и неприложимостта на редица законови текстове.

Предварително благодаря за разбирането и разглеждането на обосновано изложените предложения!

Дата 12.01.2021г.

Председател:

/ инж. Иван Панъков /

